Obstructief slaapapneusyndroom bij volwassenen: Adaptatie en opstellen flowchart beleidskeuze in de eerstelijnszorg

Haio: VERSCHUEREN Karolien , KUL
Promotor:
Praktijkopleider: Van Craenenbroeck Kristel

Context: Obstructief slaapapneusyndroom (OSAS) vormt een toenemend probleem in onze hedendaagse maatschappij. Desondanks bestaat er momenteel nog geen richtlijn, specifiek aangepast aan de Belgische zorgcontext, voor gebruik in de eerstelijnszorg. EBMPracticeNet, een online databank met evidence-based richtlijnen voor zorgverleners, tracht hieraan tegemoet te komen via het Duodecim-project. Hierbij worden de oorspronkelijk Engelstalige Finse richtlijnen onderworpen aan een adaptatieprocedure met als doel ze aan te passen aan de recent wetenschappelijke bevindingen en de Belgische zorgverlening. Deze masterproef focust op de mogelijk therapeutische handelingen en doorverwijscriteria bij patiënten met OSAS, met als doel een inhoudelijke en contextuele aanpassing door te voeren wat betreft een deel van de Duodecim-richtlijn over OSAS bij volwassenen.

Onderzoeksvraag: Er werden in totaal 5 klinische vragen opgesteld met als doel de inhoud van de oorspronkelijke richtlijn te omvatten. Drie ervan worden besproken in deze masterproef, de overige 2 worden behandeld in de masterproef van mijn collega Mockers Nathalie. Volgende klinische vragen komen aan bod in deze masterproef: - Welke conservatieve maatregelen kan men patiënten met OSAS aanraden om hun klachten trachten te verminderen? - Welke anamnestische/klinische/technische elementen kunnen erop duiden dat patiënten met OSAS nood hebben aan een behandeling in de tweedelijnszorg? - Welke niet-conservatieve/therapeutische behandelingen kunnen klachten en apneuperioden doen dalen bij patiënten met OSAS?

Methode: Het adaptatieproces, opgesteld en beschreven door EBMPracticeNet, wordt zorgvuldig uitgevoerd en neergeschreven in het aangereikte sjabloon in een Excel-document. Het gestructureerde proces verloopt via ADAPTE: in een eerste screeningsfase worden klinische vragen opgesteld en geformuleerd onder de vorm van PIPOH?s. Relevante zoektermen worden hieruit afgeleid en aan de hand daarvan wordt een literatuuronderzoek uitgevoerd. Nadien worden de gevonden richtlijnen uitvoerig gescreend en gewaardeerd via het AGREE II-instrument. Vervolgens worden, op basis van het GRADE-systeem, de aanbevelingen gescoord en indien nodig aangepast aan de hand van recent wetenschappelijke informatie bekomen uit de geselecteerde richtlijnen en evidentie uit de Belgische zorgsetting. Tussentijdse evaluaties worden uitgevoerd door een leescommissie van EBMPracticeNet, deze hebben tot doel de kwaliteit en inhoud van het proces te controleren en bij te sturen waar nodig. Tot slot vindt een peer review plaats en wordt er een praktijkconsensus opgesteld alvorens publicatie kan plaatsvinden.

Resultaten: Het literatuuronderzoek levert 6 richtlijnen op, waarvan er 4 worden behouden na beoordeling via AGREE II. De screeningsfase toont bijkomend aan dat de aanbevelingen, die antwoord bieden op de bovengenoemde klinische vragen, in grote lijnen behouden kunnen worden, echter mineure adaptaties nodig zijn om de richtlijn omtrent OSAS te vervolledigen en aan te passen aan de Belgische zorgsector. De adaptatiefase levert nieuwe aanbevelingen, aan de hand waarvan er tijdens de implementatiefase een peer review wordt uitgevoerd onder huisartsen. Nadien wordt een flowchart betreffende therapeutische mogelijkheden opgesteld. Een toetsing in de praktijk wordt voorzien. Alvorens publicatie van de geadapteerde richtlijn dient een finaal nazicht door de leescommissie te gebeuren.

Conclusie: De Finse Duodecim-richtlijn ?Obstructief slaapapneu syndroom bij volwassenen? werd herzien en majeur geadapteerd aan de hand van recente literatuur en evidentie uit de huidige Belgische zorgsetting.